

Yönetmen: Costa Gavras

Senaryo: Costa Gavras ve Jean-Claude Grumberg

Oyuncular: Riccardo Scamarcio (Elias), Tess Spentzos (Nina'nın bir arkadaşı)

2009 / Fransa, Yunanistan, İtalya / Fransızca, Almanca / 110'

Önlü Yunan yönetmen Costa-Gavras'ın son filmi *Cennet Batıda*, Avrupa'nın son yıllardaki en önemli sorunlarından kaçak göçmenliği ele alıyor. Daha önce *Z* (1969), *Missing* (1982), *Amen* (2002) gibi politik nitelikte sayılabilecek filmleriyle tanıdığımız usta yönetmen, *Cennet Batıda*'da da politiktan uzak durmamış. Bu filmi diğer filmlerinden ayıran özellik ise sıcak bir film olması. Bir yol filmi olarak da tanımlayabileceğimiz eser, çoğunlukla tesadüfler üzerine kurulu bir masalı andırıyor.

Film onlarca insanın bulunduğu eski bir geminin günbatımında ilerleyiş sahnesiyle açılıyor. Hemen sonrasındaki sahnede ise göçmenlerin kimlikleri yırtıp denize atılıyor. Yönetmenin burada filmin büyük bir bölümüne de hakim olan sembolik bir anlatım kullandığını söyleyebiliriz. Kimliklerin yırtılması, gemideki insanlar için geçmişlerinin, hayatlarının, ailelerinin hatta ve kendiliklerinin geride kalması demek. İnsanların yüzlerindeki tedirginlik, daha iyi yaşam uğruna gittikleri, "cennet" sandıkları batıda nelerle karşı karşıya kalacaklarının bilinmezliğini çok iyi yansıtıyor. Daha sonra geminin polis tarafından basılmasını, Elias'ın baskından yüzerek kaçmasını ve cennet olarak sembolize edilmiş 'Eden Resort'a varmasını izliyoruz. Polisin otel çalışanlarını ve turistleri kaçaklara karşı uyarması ve insanların buna tepkisi ise Avrupa'nın yabancılara, göçmenlere karşı bakış açısını çok iyi özetliyor. Oteldeki 'kaçak göçmen avı' tam anlamıyla bir resitale dönüşüyor. Tatilciler de buna katılıyor. Özellikle aksanından Doğu Avrupa'dan geldiği anlaşılan babanın, elinde sopalarla, üstelik çocuklarıyla bu 'ava' katılma isteği acı verici olduğu kadar düşündürücü. Tatilcileri eğlendiren göçmen yakalama çabasından sonra gece verilen kutlama partisi, sahile vuran kaçak göçmenlerin cesetleri karşısında turistlerin umursamazlığı hatta durumla eğlenmeleri de seyircide karşıt bir öfke uyandıran ama düşündüren başka bir sahne.

Elias'ın bu koşullarda adım attığı otelde sihirbazla karşılaşması ile Avrupa macerası şekillenmeye başlıyor. Kendisine aşık olan Christina'nın yardımıyla Paris'e gitmek üzere yola çıkıyor. Paris'te sihirbazın da yardımıyla bir iş bulup daha iyi bir yaşama sahip olmak isteyen Elias, yol boyunca değişik milletlerden insanlarla karşılaşılıyor. Bu karşılaşmaların, izleyicinin Avrupa insanının kaçak göçmenlik konusuna bakış açısını daha iyi anlaması için yönetmen tarafından özellikle tasarlandığını söyleyebiliriz. Elias'ı dolandıran bir Fransız, Yunan çiftçi ve çocukları, İsviçreli bir çift ve Alman tır şoföleri...

Riccardo Scamarcio, *Cennet Batıda*'da neredeyse repliksiz bir oyunculuk sergiliyor. Vücut dilini kullanışı, mimikleri böylece daha da ön plana çıkıyor. Tek eksiği ise bazı sahnelerde karşılaştığı durumlara verdiği aşırı tepkiler.

Cennet Batıda, sadece Avrupa'nın değil tüm insanlığın en büyük sorunlarından biri olan kaçak göçmenlik temasını işleyen bir film. Costa-Gavras, seyirciye vermek istediği önemli mesajları izlemesi keyifli bir yol filmi içerisine başarıyla yedirerek seyircinin 110 dakika boyunca sıkılmayan bir seyir izlemesini sağlıyor.

Murat Demirhan